

KOMUNIKAT PRASOWY nr 81/23

Luksemburg, 17 maja 2023 r.

Wyrok Sądu w sprawie T-312/20 | EVH/Komisja

Skarga niemieckiego producenta energii elektrycznej EVH dotycząca zgody Komisji na zakup aktywów spółki E.ON przez spółkę RWE została oddalona

Sąd podkreślił w szczególności, że wymiana aktywów między niezależnymi przedsiębiorstwami nie stanowi „jednolitej koncentracji”

W marcu 2018 r. spółki prawa niemieckiego RWE AG i E.ON SE ogłosiły zamiar przeprowadzenia złożonej wymiany aktywów w drodze trzech koncentracji (zwanej dalej „całościową transakcją”).

Poprzez pierwszą transakcję spółka RWE, która prowadzi działalność obejmującą cały łańcuch dostaw energii w wielu państwach europejskich, chciała przejąć wyłączną lub wspólną kontrolę nad niektórymi aktywami produkcyjnymi spółki E.ON, będącej dostawcą energii elektrycznej działającym w wielu państwach europejskich. Druga transakcja polegała na przejęciu przez spółkę E.ON wyłącznej kontroli nad działalnością w zakresie dystrybucji energii i handlu detalicznego energią oraz niektórych aktywów produkcyjnych spółki innogy SE, będącej spółką zależną RWE. Co się tyczy trzeciej transakcji, przewidywała ona, że spółka RWE nabędzie 16,67% udziałów w spółce E.ON.

Pierwsza i druga koncentracja zostały zbadane przez Komisję Europejską, natomiast trzecią koncentrację zbadał Bundeskartellamt (federalny urząd ds. karteli, Niemcy).

W kwietniu 2018 r. niemieckie przedsiębiorstwo EVH GmbH, które wytwarza energię elektryczną w Niemczech zarówno z konwencjonalnych, jak i z odnawialnych źródeł energii, zgłosiło Komisji chęć wzięcia udziału w postępowaniu dotyczącym pierwszej i drugiej koncentracji, a co za tym idzie – chęć otrzymania związanych z nimi dokumentów.

22 stycznia 2019 r. zgłoszono Komisji pierwszą koncentrację. Decyzją z 26 lutego 2019 r.¹ (zwaną dalej „sporną decyzją”) Komisja postanowiła nie sprzeciwiać się zgłoszonej transakcji i uznać ją za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 139/2004².

¹ Decyzja C(2019) 1711 final z dnia 26 lutego 2019 r. uznająca koncentrację za zgodną z rynkiem wewnętrznym i z porozumieniem EOG (sprawa M.8871 – RWE/E.ON Assets).

² Rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (Dz.U. 2004, L 24, s. 1). Zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia w przypadku gdy Komisja stwierdza, że zgłoszona koncentracja nie budzi poważnych wątpliwości co do jej zgodności z rynkiem wewnętrznym, podejmuje decyzję o niezgłoszeniu sprzeciwu i stwierdza, że jest ona zgodna z rynkiem wewnętrznym.

Spółka EVH³ wniosła do Sądu skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji. Oddalając tę skargę, Sąd przede wszystkim wyjaśnił pojęcie „jednolitej koncentracji” w odniesieniu do wymiany aktywów. Następnie wypowiedział się – po raz pierwszy – w przedmiocie ciążącego na Komisji obowiązku publikacji decyzji wydawanych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 139/2004. Wreszcie wyjaśnił ramy okresu, który Komisja powinna przeanalizować w celu oceny zgodności danej koncentracji z rynkiem wewnętrznym, i zbadał pojęcie „wspólnego akcjonariatu”.

Ocena Sądu

Sąd oddalił najpierw podniesiony przez spółkę RWE zarzut niedopuszczalności oparty na braku czynnej legitymacji procesowej spółki EVH.

W tym względzie Sąd przypomniał, że zgodnie z art. 263 akapit czwarty TFUE osoba fizyczna lub prawna może wnieść skargę na decyzję skierowaną do innej osoby jedynie wtedy, gdy ta decyzja dotyczy jej bezpośrednio i indywidualnie.

Co się tyczy bezpośredniego oddziaływania, Sąd wskazał, że sporna decyzja, pozwalając na natychmiastowe przeprowadzenie pierwszej koncentracji, mogła spowodować natychmiastową zmianę sytuacji na odnośnych rynkach. Wynika z tego, że sporna decyzja dotyczy bezpośrednio spółki EVH, która prowadzi działalność na tym rynku.

W odniesieniu do indywidualnego oddziaływania na spółkę EVH Sąd przypomniał, że w przypadku decyzji stwierdzającej zgodność koncentracji z rynkiem wewnętrznym oceny, czy decyzja dotyczy indywidualnie przedsiębiorstwa trzeciego względem tej transakcji, należy dokonać na podstawie, po pierwsze, wpływu na jego pozycję rynkową, a po drugie, jego udziału w postępowaniu administracyjnym. W niniejszej sprawie zważywszy na znaczący udział spółki EVH w postępowaniu administracyjnym, jej status jako konkurenta stron koncentracji oraz potencjalny wpływ koncentracji na wartość niektórych inwestycji wyraźnie wskazanych przez tę spółkę, Sąd uznał, że sporna decyzja dotyczy EVH indywidualnie.

Badając następnie kwestie merytoryczne, Sąd oddalił przede wszystkim zarzut oparty na twierdzeniu, że z jednej strony Komisja nie przeprowadziła kontroli trzeciej koncentracji, a z drugiej strony nie uznała trzech koncentracji za elementy składowe jednolitej koncentracji.

W odniesieniu do trzeciej koncentracji Sąd stwierdził, że spółka EVH nie ma podstaw, by twierdzić, że owa transakcja stanowi koncentrację w rozumieniu art. 3 rozporządzenia nr 139/2004⁴.

W tym względzie zauważył w pierwszej kolejności, że skarga dotyczy formalnie jedynie decyzji Komisji uznającej pierwszą koncentrację za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Decyzja ta nie rozstrzyga zaś wyraźnie o kwalifikacji, jaką należy nadać trzeciej transakcji w świetle pojęcia „koncentracji”, a w konsekwencji o kompetencji Komisji do oceny jej zgodności z rynkiem wewnętrznym. W związku z tym spółka EVH nie może żądać od Sądu rozstrzygnięcia kwestii kompetencji, której Komisja nie poruszyła w zaskarżonej decyzji. Ponadto jeśli spółka EVH uważała, że trzecia koncentracja może mieć wymiar unijny, powinna była skierować skargę do Komisji, żądając jej zbadania, a Komisja byłaby w takim przypadku zobowiązana do wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie samej zasady swojej kompetencji jako organu nadzorczego.

W drugiej kolejności, w każdym razie, nabycie mniejszościowego udziału może prowadzić do przejęcia kontroli tylko wtedy, gdy z mniejszościowym udziałem wiążą się szczególne uprawnienia, zapewniając wyłączną kontrolę de iure,

³ Należy zauważyć, że dziesięć innych przedsiębiorstw również wniosło skargi o stwierdzenie nieważności tej decyzji. Wszystkie te skargi zostały odrzucone jako niedopuszczalne lub oddalone jako bezzasadne. Zobacz grupę spraw powiązanych: wyroki z dnia 17 maja 2023 r., *Stadtwerke Leipzig/Komisja*, T-313/20, *GWS Stadtwerke Hameln/Komisja*, T-314/20, *TEAG/Komisja*, T-315/20, *Naturstrom/Komisja*, T-316/20, *EnergieVerbund Dresden/Komisja*, T-317/20, *eins energie in sachsen/Komisja*, T-318/20, *GGEW/Komisja*, T-319/20, *Mainova/Komisja*, T-320/20, *enercity/Komisja*, T-321/20 i *Stadtwerke Frankfurt am Main Holding/Komisja*, T-322/20.

⁴ Przepis ten, zatytułowany „Definicja koncentracji”, przewiduje kryteria, które powinna spełnić transakcja, aby można było ją uznać za koncentrację w rozumieniu prawa Unii.

lub gdy w wyniku szczególnych okoliczności mniejszościowy akcjonariusz uzyskuje wyłączną kontrolę de facto⁵. Tymczasem w niniejszej sprawie spółka EVH nie twierdziła, że z nabytym przez spółkę RWE udziałem mniejszościowym wiążą się szczególne uprawnienia ani nie wykazała, że spółka RWE uzyskała wyłączną kontrolę de facto nad spółką E.ON.

W odniesieniu do kwestii, czy trzy koncentracje można uznać za elementy składowe jednolitej koncentracji, Sąd przypomniał, że w tym celu muszą być spełnione dwie przesłanki⁶. Po pierwsze, transakcje muszą być współzależne, tak aby jedne nie mogły być dokonane bez drugich. Po drugie, rezultat tych transakcji powinien polegać na zapewnieniu jednemu lub kilku przedsiębiorstw bezpośredniej lub pośredniej kontroli gospodarczej nad działalnością jednego lub kilku innych przedsiębiorstw. Biorąc pod uwagę owe przesłanki, **pojęcie „jednolitej koncentracji” nie może mieć zastosowania w sytuacji, gdy niezależne przedsiębiorstwa przejmują kontrolę nad różnymi elementami, jak w przypadku wymiany aktywów.**

W niniejszym przypadku z badania Sądu wynika, że całościowa transakcja spełnia przesłankę dotyczącą współzależności, ale nie spełnia przesłanki odnoszącej się do rezultatu. Nie istnieje bowiem związek funkcjonalny między trzema koncentracjami, ponieważ całościowa transakcja w niniejszej sprawie nie polega na dokonaniu szeregu transakcji pośrednich w celu uzyskania kontroli nad jednym lub kilkoma przedsiębiorstwami przez to samo przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa. W tych okolicznościach z uwagi na niespełnienie jednej z przesłanek Komisja mogła uznać w uzasadniony sposób, że trzy koncentracje nie stanowiły elementów składowych jednolitej koncentracji.

Komisja nie działała przy tym w sposób wewnętrznie sprzeczny, gdy analizowała oddzielnie koncentracje pierwszą i drugą, uwzględniając jednocześnie w spornej decyzji wpływ, jaki odpowiednio jedna wywiera na drugą.

W tym względzie Sąd wyjaśnił na wstępie, że nawet gdyby potwierdził istnienie zasady pierwszeństwa w rozumieniu zdefiniowanym przez Komisję, a mianowicie, że koncentrację należy zbadać w świetle wszystkich wcześniej zgłoszonych transakcji, nie miałyby ona zastosowania w niniejszej sprawie. Pierwszą koncentrację zgłoszono bowiem formalnie przed drugą koncentracją. Sąd dodał, że biorąc pod uwagę współzależność prawną i faktyczną rozpatrywanych koncentracji, mechaniczne zastosowanie owej zasady pierwszeństwa mogłoby mieć arbitralny wpływ na zakres analizy Komisji. Jeśli jednak owe koncentracje są powiązane w sposób umożliwiający Komisji przewidzenie prawdopodobnych skutków rynkowych każdej koncentracji, to do Komisji należy uwzględnienie tego w ramach całościowej oceny wszystkich istotnych dowodów, którą przeprowadza w odniesieniu do każdej z tych transakcji. Stanowią one bowiem, w świetle innych transakcji, element, który Komisja powinna uwzględnić w swojej całościowej analizie wpływu transakcji na rynek wewnętrzny.

Następnie Sąd oddalił zarzut dotyczący naruszenia prawa do skutecznej ochrony sądowej wskutek tego, że publikacja spornej decyzji nastąpiła po upływie znacznego czasu, i przypomniał, że późna publikacja aktu Unii pozostaje bez wpływu na ważność tego aktu.

W swojej analizie Sąd zauważył, że chociaż rozporządzenie nr 139/2004 nie wymaga publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* decyzji Komisji wydawanych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia, to jednak w praktyce Komisja zobowiązała się do publikowania takich decyzji i powinna to czynić z poszanowaniem poufności, jaką należy zapewnić informacjom objętym tajemnicą zawodową lub innymi wyjątkami dotyczącymi porządku publicznego⁷. Zdaniem Sądu takie podejście jest spójne z obowiązkiem zagwarantowania przez Komisję – za pomocą odpowiednich środków polegających na podaniu do publicznej wiadomości – prawa osób trzecich,

---

⁵ Zobacz podobnie pkt 57 i 59 skonsolidowanego obwieszczenia Komisji dotyczącego kwestii jurysdykcyjnych na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (Dz.U. 2008, C 95, s. 1).

⁶ Zobacz podobnie motyw 20 i art. 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 139/2004.

⁷ Zobacz pkt 2 i 5 dokumentu „Guidance on the preparation of public versions of Commission Decisions adopted under the Merger Regulation” (wskazówki w sprawie opracowania jawnych wersji decyzji Komisji przyjętych zgodnie z rozporządzeniem w sprawie koncentracji) z dnia 26 maja 2015 r.

których te decyzje dotyczą bezpośrednio i indywidualnie, do skutecznej ochrony sądowej.

Wreszcie Sąd oddalił zarzut dotyczący oczywistych błędów popełnionych przez Komisję przy ocenie zgodności przedmiotowej koncentracji z rynkiem wewnętrznym, związanych w szczególności, po pierwsze, z wyborem zbyt krótkiego – zdaniem spółki EVH – okresu objętego analizą, a po drugie, z przedstawionym jako niewystarczający badaniem wpływu, jaki spółka RWE mogłaby wywierać na spółkę E.ON, w szczególności w kontekście ich wspólnego akcjonariatu.

W odniesieniu do okresu objętego analizą Sąd przypomniał, że w ramach kontroli koncentracji Komisja powinna ocenić, czy koncentracja może znacząco przeszkodzić skutecznej konkurencji na rynku wewnętrznym lub jego znacznej części. Taka analiza prospektywna, polegająca na zbadaniu, w jaki sposób dana koncentracja mogłaby zmienić czynniki wpływające na stan konkurencji na danym rynku, wymaga wyobrażenia szeregu powiązanych ze sobą przyczyn i skutków celem wyboru jedynie tych, których prawdopodobieństwo wystąpienia jest największe. Wynika stąd, że Komisji powinna dokonać oceny skutków koncentracji w odniesieniu do okresu, którego maksymalna długość nie może wykraczać poza ramy, w których pewne zdarzenia mogą wystąpić z wystarczającą pewnością. W tym kontekście nie można wymagać od Komisji, aby dokonała analizy prospektywnej na podstawie elementów, których długofalowych skutków nie jest w stanie przewidzieć z rozsądnym marginesem błędu.

Co się tyczy grupowego wpływu wywieranego przez spółkę RWE i spółkę trzecią na spółkę E.ON, Sąd nie wykluczył, że obecność wspólnego akcjonariatu, innymi słowy fakt posiadania przez tych samych inwestorów instytucjonalnych akcji w konkurencyjnych przedsiębiorstwach i jego nieskoordynowane skutki w zakresie konkurencji, może zmniejszyć presję konkurencyjną wywieraną na innych konkurentów. Tymczasem skutek tego zmniejszenia nie wystarczy w istocie sam w sobie do wykazania znaczącej przeszkody w skutecznej konkurencji w ramach teorii szkody opartej na nieskoordynowanych skutkach. W niniejszej sprawie Sąd stwierdził, że spółka EVH nie przedstawiła dowodów pozwalających wykazać, iż obecność wspomnianej spółki trzeciej w kapitale spółek RWE i E.ON stanowi element wskazujący na to, że istnieje już tendencja do zbiorowej dominacji. W konsekwencji nie może ona zarzucać Komisji, że popełniła oczywisty błąd w ocenie, gdy nie wskazała takiego elementu.

W świetle tych rozważań **Sąd oddalił skargę w całości.**

UWAGA: Celem skargi o stwierdzenie nieważności jest doprowadzenie do uznania za nieważne aktów instytucji Unii, które są sprzeczne z prawem Unii. Państwa członkowskie, instytucje wspólnotowe oraz jednostki mogą, pod pewnymi warunkami, wnieść skargę o stwierdzenie nieważności do Trybunału Sprawiedliwości lub Sądu. Jeżeli skarga jest zasadna, stwierdza się nieważność aktu. Instytucja, której to dotyczy, powinna zaradzić ewentualnej próżni prawnej spowodowanej nieważnością tego aktu.

UWAGA: Odwołanie od wyroku lub postanowienia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału. Co do zasady, odwołanie nie ma skutku zawieszającego. Jeżeli jest ono dopuszczalne i zasadne, Trybunał uchyla orzeczenie Sądu. Jeżeli stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia w sprawie, Trybunał może sam wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie sporu. W przeciwnym razie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd, który jest związany orzeczeniem Trybunału wydanym w ramach odwołania.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Sądu.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Pozostaniemy w kontakcie!

